

TANKER TIL OG OM EN RÅDGIVNING.

Oplæg til mødet om en "Alternativ Rådgivning", man d.22.okt 1984, kl.11-12³⁰.
--oOo--

Indhold: a - en idé; b - forhistorie; c - nu-historien; d - en overordnet forståelsesplatform og intern/extern identitet; e - terapi som selvmodsigelse og modsigelser i terapi som praksisform.

AD a - en ide.

Ideen er at gå ind i arbejdet omkring Studentarhuset i Købmagergade, og her specielt i forhold til etableringen af en "Alternativ Rådgivning" (AR). Og der er her to muligheder. 1 - enten at gå ind i den eksisterende forberedelsesgruppe omkring en rådgivning, og arbejde for at dennes målsætning om "Vejledning og rådgivning, hovedsagelig vedr. SU- og gældssaneringsproblemer, i samarbejde med Studenterrådgivningen og den centrale studievejledning" ændres og udvides til også at favne det "psykiske", dvs. individ som subject.

2 - eller at arbejde for egne lokaler i Studentarhuset - evt. at dele de lokaler i Studentarhuset, som den nuværende rådgivningsgruppe allerede har fået tilsagn om. Og så satse på muligheden for en svævert samarbejde mellem de to rådgivningsgrupper.

Hvilken en af mulighederne, der skal sættes på må afhænge af, hvad vi kan nå frem til på dette møde, og ud fra hvordan den eksisterende rådgivningsgruppe i Studentarhuset stiller sig til det.

Nu er det begrænset, hvor mange informationer der er kommet frem fra Studentehusarbejdet. Så derfor kort følgende: Allerede i 1976/77 optrådte Studentehuset i Studenterrådets arbejdsprogram, men først gennem forskellige aktioner gennem årene og hårdt benarbejde af forskellige selvbestaltede grupper/personer lykkedes det i 1983 at få stillet den gamle Rundetårns-pop i Købmagergade 52 til rådighed som Studentehus. Endvidere lykkedes det at få igennem i Konsistorium, at Universitetet stiller huset til rådighed med alle faste udgifter betalt, samt tilskud til anskaffelser, ombygning mv. Der blev holdt stiftende stormøde i Studentehuset i juni, hvor bla. husets vedtægter blev vedtaget, men disse er endnu ikke tiltrådt af "højere myndigheder" (Konsistorium og Direktoratet for de Videregående Uddannelser (DVU)), hvorfor arbejdet ligger delvis stille. For før de er kommet endeligt tilsagn er der ingen kroner til ombygning og drift. Men der sker sandsynligvis noget allerede her i efteråret.

I Studentehuset eksisterer der allerede nu forskellige aktivitetsgrupper, der har arbejdet over længere tid: en rådgivningsgruppe, spise/værtshus, biograf, AV grafisk værksted, finværksted, keramikværksted og sekretariat/information.

Studentarhusgruppen kan kontaktes på 01-42.55.93 (Jens), 01-35.04.00 (Bent) eller 01-23.02.08 (Bo).

Studenterhusets formål er "at skabe et tværfagligt, studentersocialt og -kulturelt tilbud til de studerende ved København Universitet", så ved at gå med i arbejdet kan man styrke en idag noget trængt studenterbevægelse.

Det vides ikke i skrivende stund, hvordan rådgivningsgruppen i Studentarhuset forholder sig til et initiativ som dette, da der ikke har været gennemført møder i rådgivningsgruppen i lang tid. Men der kommer et næste møde ons d.7.nov, kl. 19³⁰ i Studenterrådets lokaler Krystalgade 16.

AD b - forhistorien.

Historien bag at der idag snakkes - eller kan snakkes - om en rådgivning indenfor Kritisk Psykologisk Forum er det gamle dogme om, at en kritisk teori (:psykologi og samfundsvidenskab) kræver en kritisk funderet praksis: at det altså ikke er nok at forvalte eksisterende systemsatte praksisformer blot på baggrund af en kritisk viden - men at de store udfordringer/nødvendigheder for opnåelsen af et 'blødt liv i en smuk kamp' ligger i at sprænge rammer i perspektivet det levende arbejdets standpunkt, som mao er et arbejde for et samfund, der er baseret på integrationen af arbejde, kultur og videnskab for hver enkelt.

Ideen om en rådgivning er ligeså gammel så Forum selv, og deler historie med forslaget om en praksisgruppe for kritisk psykologisk studenterspolitik - som altså stadig ligger og venter på at blive grebet på ny.

Endvidere eksisterer der indenfor Forum et andet gammelt dogme: at den konkrete praksis udvikler sig afhængig af den/de teorier, som den søges bevæget og udviklet igennem. Der findes altså ingen teoriløs praksis, da man altid går til praksis med en eller anden forforståelse. Denne forforståelse kan ligeledes være mere eller mindre bevidst for en selv og den kan være indfanget i en ren overfladebestemmelse af forholdene - og facit bliver let en reproduktion af de problemer, der skal løses - i stedet for et problemudviklingsarbejde, hvor gamle begrænsninger i livsudfoldelsen overflødiggøres og nye muligheder dukker op.

Forum har som en struktur i bevægelse haft problemer med at tage den praktiske konsekvens af "dogmerne" - hvorfor Forum-arbejdet har humpet lidt frem og tilbage med den skide dårlige konsekvens, at erfaringerne ikke er blevet samletst kontinuerligt, brugt og videreudviklet i fællesskab.

AD c - nuhistorien

er at der er kommet en ny struktur bestående af praksisgrupper (:kvindegruppe, mandegruppe - og dette forsøg på en rådgivningsgruppe), temadage og seminarer (jvf Indput nr 30, s.26-28). En lækker struktur - men den stiller store krav til hver enkelt om at prioritere arbejdskraft til de eksisterende praksisgrupper og/eller lave nye, idet temadage og seminarer for at blive konkret brugbare og ud-

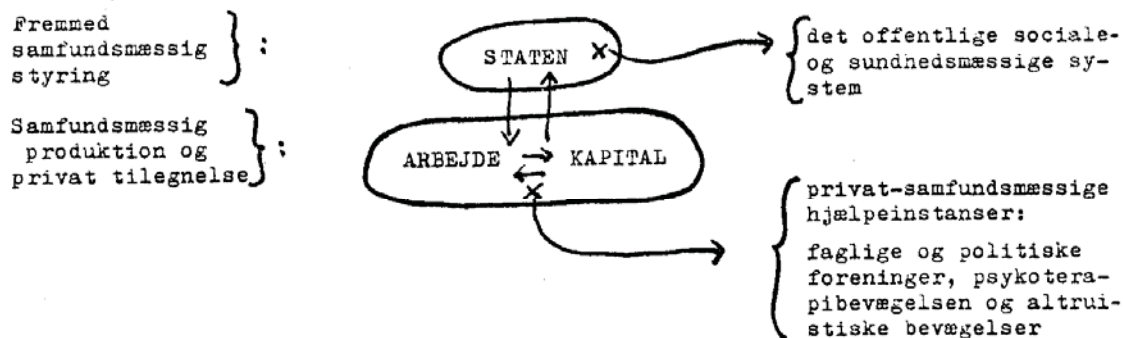
viklende må tematisere fælles praksisproblemer. Dette er i dag så meget mere vigtigt, idet de fleste af os henter de væsentligste momenter til faglig inspiration fjernt fra KUA - (Frei Universität/Vestberlin) - men vi gør det enkeltvis, og det er mere eller mindre tilfældigt når den "ukendte nødvendige" bog dukker frem for een. Måske kunne nogle af disse problemer løses ved at etablere et lille tidsskrift til indlæg, oplæg, oversættelser, osv osv, således at vi kunne realisere en debat- og praksis-kultur. Under alle omstændigheder vil der blive stillet forslag om et sådant tidsskrift med navnet "Konkretum" på næste tema-dag for Forum.

AD d - en overordnet forståelsesplatform og extern/intern identitet.

Enhver struktur, der ønskes etableret, skriver sig ind i en allerede eksisterende og selvkørende sammenhæng. En afklaring af forholdet til denne vil derfor være af afgørende betydning, for det arbejde, der kan laves. En rådgivning er en sådan struktur, og endvidere vil der være to niveauer at relatere denne til. For det første hvad det er for en type samfundsmæssigt arbejde, der praktiseres - eller ønskes udført - det vil jeg kalde extern identitet. For det andet hvad der specifikt karakteriserer netop den måde, som dette "typiske arbejde" søges bevæget på - hvad jeg vil kalde intern identitet.

EXTERN IDENTITET:

Der findes tusinder af overordnede modeller for virkeligheden. Jeg vælger en socialistisk - det kunne jo være rart! I en sådan model vil der være to niveauer: et statsligt fremmed-samfundsmæssigt niveau, og et samfundsmæssigt produktions og reproduktionsniveau - som staten ved hjælp af forskellige magtformer forsøger at styre, således at det hele forbliver indenfor kapitalistiske produktionsprincipper. Schematisk således:

I modellen er indtegnet på den ene side det offentlige sociale- og sundhedsmæssige system, og på den anden side privat-samfundsmæssige hjælpeinstanser. Deres fælles akse er reproduktionsproblemer, som forvaltes med forskelligt perspektiv for øje. Mht det offentlige er det nogen lunde entydigt, hvad det drejer sig om:

4

nemlig social integration med de mål enten at genskabe arbejdskraft, genskabe konsumkraft eller slet og ret at kontrollere. Metoderne hertil er enten opbyggende (kvalifikation, støtte, økonomisk hjælp, rådgivning mv) eller indskrænkende (forskellige tvangsformer), og endvidere anvendes symbolske (snak-snak) eller fysiske midler (piller mv). Målgruppen er alle, der ikke kan tilpasse sig.

Heroverfor er der så de privat-samfundsmæssige hjælpeinstanser, som ikke blot er en negation af ovennævnte, men som begrundes sig i forhold til det offentlige og det private på forskellig måde.

Hvis en hjælpeforanstaltning udelukkende vægter at begrunde sig i forhold til det offentlige, så efterlader det rum for tre forskellige funktioner:

- a - at give forbrugeroplysning, så brugeren selv kan presse systemet. Det er for eksempel visse juridiske rådgivninger.
- b - at støtte brugeren og her igennem prøve at vise, at det offentlige svigter; at opdyrke nye stillingsområder for socialarbejdere. Den nye mødrehjælp og krisecentre er eksempler herpå.

Hvis man vægter at begrunde sig i forhold til det privat-samfundsmæssige slet og ret, så er der umiddelbart to funktioner:

- a - nytænkning/nye måder at arbejde med gamle fænomener på. Eksempelvis udbredelse af psykoterapi mod betaling.
- b - ny praksis - fx. selvhjælpsgrupper, krisegrupper mv.

Hvis begge niveauer søges integreret i den konkrete praksis, så er der to muligheder.

- a - en bevægelse, fx. Galebevægelsen og kvindebevægelsens rådgivningsgrupper.
- b - at oparbejde rådgivninger, som forsøger at overskride det offentlige sociale systems behandlings- og rådgivningsformer i socialistisk retning. Immervad-rådgivningen i Århus arbejder på denne måde.

Der ligger i denne mulighed, at en rådgivning ikke overlever med mindre den knyttes til andre organisatoriske strukturer - et geografisk område, fagforeninger, beboerforeninger eller andre bevægelser - hvorfor den således bliver en del af a-eren.

Et blik udover eksisterende alternative/socialistiske rådgivninger viser idag eksistensen af et skisma mellem en social-solidarisk målsætning, og en eller anden form for pragmatisme/eklekticisme mht brug af arbejdsmidler/redskaber/teknikker. Og en blot kritisk brug af en terapeutisk teknik er ikke nok, da ingen teknikker i sig selv er neutrale.

Den Kritiske Psykologi har mange ansatser til en subject-orienteret terapi, men stadig megen lille praksis at trække på mht. en videreudvikling af denne. Da det er et kollektivt project/problem er det et åbent spørgsmål, hvor langt vi når ved at blive ved med at arbejde forskellige steder og isoleret fra ⁿhånden - der for vel også dette oplæg!

INTERN IDENTITET.

Ved at satse på studenterhuset skriver vi os ind i en bevægelse, der har brug for kræfter - og inspiration. Og omvendt. Hvis målgruppen er andre studerende, så vil der ikke være så langt for os til de sociale strukturer, som den enkelte kammerat har tabt håndtaget på - så er spørgsmålet hvordan dette findes igen bevidst reflekteret. Her er det fundamentalt ikke at gentage/reproducere det borgerlige dogme om en adskillelse mellem det psykiske og det sociale - hvor problemer i det ene klares af socialrådgivere, medens psykologer tager sig af det andet - for så gøres det, der er grundlag for problemet, til grundlag for den støtte der tilbydes (man lægger sig i forlængelse af problemet - i stedet først gå bag om det og igennem det).

AD e - terapi som selvmodsigelse og modsigelser i terapi som praksisform.

Terapi er at bearbejde sig selv med sig selv via specifikt udviklede samfundsmæssige midler (:teknikker og terapeuter). Og i denne forstand er terapi en selvmodsigelse - og et produkt af undertrykkelse - idet mennesket alment producerer sig selv (behov, interesser, mål osv) gennem sit livtag med andre og med naturen gennem den samfundsmæssige Kooperation, dvs igennem noget fælles tredje.

Dette stiller problemet for terapi som praksisform: et skridtvis generobring af det sociale liv, som man er blevet udgrænset ^{fra}, men hvor det nu også indeholder ens eget perspektiv.

Forskellige terapiformer kommer (repressivt) omkring dette problem. Enten arbejdes kun biografisk - konsekvensen er at man ændrer sig selv først og fremmest, og så prøver man bagefter om denne nye "personlighedsprofil" så duer til det sociale liv. Eller der arbejdes kun med, hvorfor det sociale er et problem for een - konsekvensen er her at man overtager andres (undertrykkende) forventninger og krav og gør dem til sine egne.

Disse to terapitendenser har endvidere hvert sit primære praksisbagland: den biografiske (:den vertikale) indenfor terapibevegelser, hvor man teoretisk trækker på "dybdepsykologien" og "transcedens-meditationen". Og den horisontalt-sociale indenfor det offentlige behandlingssystem, hvor det er psykiatrien og adfærdsterapien som korttidsterapi, der er teoretisk fundament.

Heroverfor må en subjectorienteret terapi netop tage skæringspunktet mellem den vertikalt-biografiske og den horisontalt-sociale dimension alvorligt. Det er dette skæringspunkt, der kan komme koks i, hvorfor det også er begge sider som en enhed, der må bringes videre. Hvilket er en social kamp-proces.

Nu finder terapi ikke sted i et socialt vakuum.

Finder terapi sted indenfor det offentlige, så vil det være begrænset, hvor meget vægt, der kan lægges på den biografiske dimension, som desværre for en bru-

ger er det stykke liv, som man har at have sin subjectivitet i: når der ikke er nogle samfundsmæssige handlemuligheder, der kan gribes, eller der ikke er kræfter til at gribe dem, der måtte eksistere, så bliver biografien central for een. Endvidere: uden samfundsmæssige handlemuligheder, der kan overtages motiveret, så bliver verden personaliseret - hvorfor det bliver personer i det biografiske bagland, der bliver væsentlige for een - selv om det ikke er her det centrale koks befinder sig.

Terapibevægelsens aktivister sætter netop af her - tager så at sige konsekvensen af, hvordan man oplever og lider under ikke at ^{have} samfundsmæssige handlemuligheder, der er subjectivt brugbare for een her-og-nu. Til gengæld sker der det at det horisontalt-sociale udgrænses til fordel for en dykken ned i biografien - med et efterfølgende hip til kosmos. Til gengæld kan aktivister i terapibevægelsen kun overleve på lang sigt ved at gøre det til et erhverv: kroner og ører på bordet. Og her sættes netop den distance, der gør at kun biografien bliver et ikke-konfliktfyldt område at arbejde med - for terapeuten! Hvem vil betale for at få lov at kæmpe klassekamp på mikroniveau!

Dette stiller fundamentalt spørgsmålstegn ved, om terapi i en solidarisk form kan finde sted i en privatform: dvs som et møde mellem en privat terapeut og en privat klient. Som terapeut vil det kun være muligt at overleve en begrænset tid - med mindre det gøres til et rent lønarbejde, men så sættes til gengæld en altafgørende barriere for selve arbejdet, og arbejdslogikken bliver ren subjectiv ændring = tilpasning. Så kan man selvfølgelig sige, at når man har tilpasset sig nok, så gøres der oprør - og det må man så håbe! Indtil ^{da} må snak om frihed ^{så} ti

Her overfor ligger der oplagte muligheder både for brugere og rådgivere, at rådgivning finder sted i bevægelsesregi. Der er ikke de begrænsninger at slås med, som der er inden for det offentlige (hermed ikke sagt at der ikke skal arbejdes indenfor det offentlige - det skal der i allerhøjeste grad, men dels er det nogle andre problemer end de her fremhævede, der er omdrejningspunktet for arbejdet og dels er ideen om en rådgivning et studenterproject), og selve rummet for rådgivning/terapi er ikke så snævert, som terapibevægelsens mikro-ingenting.

Det var blot det jeg ville sige -
hej/ Kalle

INDRØMT 1984

ALTERNATIV RÅDGIVNING.

I årevis har vi nu snakket om, at en kritisk psykologi kræver en kritisk praksis - såsom for at kunne leve op til sin egen logik: at udvide og udvikle handlingsrummet og -mulighederne for hver og een.

Derfor dette opslag.

Har du lyst, energi, interesse - eller blot en nysgerrighed - i projekt praksis, så mød op til en snak og en orientering. Og kast dine egne visioner og idéer ind

MANDAG D. 22 OKTOBER, KL. 11⁰⁰ - 12³⁰ I ALRUMMET.

Kontaktperson: Kalle Birek-Madsen
Nørregade 59^{III}, 1165 K
01-145615

SOLNEDGANG eller KRÆV IKKE MINDRE END ALTING FOR ALLE SOM EN

Man får den solnedgang, man vil have!

Når man er væk fra den, er man lykkelig ved den når man er i den, er den hård at ha'.

Når man ikke selv medbestemmer dens indhold - så er der ikke nogen!
Godt der kun eksisterer lænker - at miste